

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 115/2022-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátskou kanceláriou BUZINGER & PARTNERS s. r. o., Námestie Martina Benku 15, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Martin Buzinger, PhD., proti postupu Okresného súdu Michalovce v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Er 2/2016 a postupu súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého v konaní vedenom pod sp. zn. EX 2152/2015 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 9. novembra 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Er 2/2016 a postupom súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého (ďalej len „súdny exekútor“) v konaní vedenom pod sp. zn. EX 2152/2015 (ďalej spolu aj „napadnuté konanie“). Súčasne žiada, aby ústavný súd po prijatí jej ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom prikázal súdnemu exekútorovi a okresnému súdu konať bez zbytočných prieťahov, priznal jej primerané finančné zadostučinenie v sume 8 000 eur a náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti, príloh k nej pripojených a obsahu vyžiadaného súdneho spisu okresného súdu vyplýva, že sťažovateľka sa v procesnom postavení oprávnenej domáhala proti povinnej [REDAKOVANÉ] (ďalej len „povinná“) vymoženia sumy 16,60 eur s príslušenstvom

na podklade rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 15 C 318/2004-192 z 2. júna 2011 (ďalej len „exekučný titul“).

2.1. Exekučné konanie sa začalo 22. decembra 2015 doručením návrhu na vykonanie exekúcie súdnej exekútorke [REDAKOVANÉ] (nástupcom ktorej je od 28. júna 2017 súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý, pozn.), ktorú okresný súd poveril 20. apríla 2016 vykonaním exekúcie.

2.2. Súdna exekútorka vydala 18. mája 2016 upovedomenie o začatí exekúcie, pričom povinná vzniesla v zákonom stanovenej lehote námietky proti exekúcii a proti trovám exekúcie a podala tiež návrh na zastavenie exekúcie. Uznesením č. k. 10 Er 2/2016-55 z 31. augusta 2016 okresný súd námietkam povinnej proti exekúcii nevyhovel, jej návrh na zastavenie exekúcie zamietol, vyhovel námietkam proti trovám exekúcie a rozhodol o náhrade trov exekučného konania. Na základe odvolania sťažovateľky Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) výrok uznesenia o náhrade trov konania zrušil uznesením č. k. 8 CoE 167/2018-105 z 23. januára 2019 a v rozsahu zrušenia vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.3. Súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý vydal 2. septembra 2021 upovedomenie o zastavení starej exekúcie v zmysle § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 233/2019 Z. z.“) a sťažovateľku vyzval na úhradu trov starej exekúcie v sume 42 eur. Proti upovedomeniu podala sťažovateľka podaním z 22. októbra 2021 námietky.

2.4. Po vrátení veci odvolacím súdom rozhodol okresný súd obsadený vyšším súdnym úradníkom o trovách odvolacieho konania uznesením č. k. 10 Er 2/2016-120 z 13. septembra 2021, ktorým ich náhradu účastníkom konania nepriznal. Proti predmetnému uzneseniu podala sťažovateľka sťažnosť, ktorej sudca okresného súdu vyhovel uznesením č. k. 10 Er 2/2016-130 z 3. februára 2022 a rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka z 13. septembra 2021 zmenil tak, že sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta neprimeranú dĺžku napadnutého konania a skutočnosť, že v priebehu exekučného konania trvajúceho takmer šesť rokov nedošlo ani k čiastočnému vymoženiu jej pohľadávky, ktorá predstavovala len bagateľnú sumu. Okresnému súdu vytýka, že po vrátení veci odvolacím súdom trvalo 32 mesiacov, kým opätovne rozhodol o trovách odvolacieho konania, a aj to nesprávne, čím spôsobil vznik zbytočných prietáhov. Tvrdí, že v príčinnej súvislosti s „nezákonným“ postupom okresného súdu došlo v zmysle zákona č. 233/2019 Z. z. k zastaveniu predmetnej exekúcie z dôvodu uplynutia rozhodnej doby 5 rokov. Podľa sťažovateľky okresný súd zanedbal svoju povinnosť vykonávať dohľad nad činnosťou súdneho exekútora, hoci bolo zrejmé, že postup súdneho exekútora nesmeruje k vymoženiu jej pohľadávky od povinnej, ktorá nie je nemajetnou osobou. Považuje za nespravodlivé, aby z dôvodu nečinnosti okresného súdu a súdneho exekútora bola predmetná exekúcia zastavená a aby jej dokonca bola uložená povinnosť uhradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a podľa čl. 38 ods. 2 listiny) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu a súdneho exekútora v napadnutom (exekučnom) konaní.

5. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy (a podľa čl. 38 ods. 2 listiny) osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť a ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne (I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010, I. ÚS 190/2019, II. ÚS 27/2020).

6. V súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou už ústavný súd vyslovil, že právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa vzťahuje aj na konanie o výkon rozhodnutia a rozhodovanie súdu v exekučnom konaní (napr. III. ÚS 15/03, III. ÚS 229/04), keďže nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov je súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 143/02, IV. ÚS 292/04, III. ÚS 229/04), pričom ústava v čl. 48 ods. 2 takéto konania z povinnosti súdov konať bez zbytočných prietáhov nevyníma. Aj podľa názoru Európskeho súdu pre ľudské práva by právo na súdnu ochranu zostalo iluzórnym, keby vnútroštátny právny poriadok umožňoval, aby konečné súdne rozhodnutie ostalo „neúčinné“ na škodu jednej zo strán. Výkon rozsudku alebo rozhodnutia súdu treba považovať za integrálnu súčasť procesu v zmysle čl. 6 dohovoru (obdobne III. ÚS 15/03 a III. ÚS 125/07).

III.1. K namietanému porušeniu označených práv postupom okresného súdu:

7. Pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietáhoch (napr. II. ÚS 93/03, III. ÚS 59/05, IV. ÚS 434/08, I. ÚS 210/2018), prípadne ak argumenty v ústavnej sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania ústavnej sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, I. ÚS 192/2015, II. ÚS 120/2021).

8. Z predostretej sťažnostnej argumentácie vyplýva, že sťažovateľka namieta vo vzťahu k postupu okresného súdu v napadnutom konaní predovšetkým dĺžku v rozhodovaní o náhrade trov konania po zrušení a vrátení veci odvolacím súdom. Súčasne tvrdí, že v dôsledku nečinnosti okresného súdu došlo k zastaveniu exekúcie pre uplynutie rozhodnej doby 5 rokov.

9. Je nespochybniteľné, že okresnému súdu skutočne trvalo neprimerane dlhú dobu (32 mesiacov ako uvádza sťažovateľka), kým po zrušení a vrátení veci krajským súdom opätovne rozhodol, avšak podstatnou skutočnosťou v tomto prípade bolo, že sťažovateľka sa na ústavný súd obrátila až v čase

po vydaní uznesenia okresného súdu č. k. 10 Er 2/2016-120 z 13. septembra 2021, proti ktorému následne podala sťažnosť. Teda ústavná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená v štádiu rozhodovania okresného súdu o sťažnosti sťažovateľky nasmerovanej proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, čím je zároveň vymedzený predmet prieskumu ústavného súdu. Navyše, z obsahu vyžiadaného súdneho spisu vyplýva, že sudca okresného súdu sťažnosti sťažovateľky vyhovel uznesením č. k. 10 Er 2/2016-130 z 3. februára 2022 a rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka zmenil. Túto fázu konania pritom ústavný súd nehodnotí ako nezlučiteľnú so základným právom sťažovateľky garantovaným v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny (a tiež s jej právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), zohľadňujúc súčasne povahu veci, o ktorej okresný súd rozhodoval (náhrada trov odvolacieho konania, pozn.).

10. Ústavný súd už len k výhrade sťažovateľky o zanedbaní povinnosti okresného súdu vykonávať dohľad nad činnosťou súdneho exekútora považuje za relevantné pripomenúť, že právomoc je v exekučnom konaní rozdelená medzi dva exekučné orgány – všeobecný súd a súdneho exekútora. Všeobecný súd zodpovedá za riadny výkon exekúcie, a to predovšetkým vo fázach, kde sa rozhoduje o právach a povinnostiach účastníkov konania. Tak je tomu napríklad pri vydaní poverenia na vykonanie exekúcie, pri rozhodovaní o návrhoch povinného a pod. Naproti tomu, súdny exekútor je pri vedení exekúcie (voľbe spôsobu exekúcie) samostatný. Vychádzajúc z uvedeného, k zbytočným prietiahov v rámci exekučného konania zo strany všeobecného súdu môže dochádzať len vtedy, ak všeobecnému súdu je zákonom zverená právomoc a povinnosť rozhodovať (II. ÚS 560/2020). Po právoplatnom rozhodnutí exekučného súdu v konkrétnej veci, t. j. o jednotlivom návrhu v rámci exekučného konania, sa jeho ingerencia do exekučného konania končí, až kým znovu nevznikne potreba, aby v exekučnom konaní opäť rozhodoval. Exekučný súd preto nemôže zodpovedať za potenciálne porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietiahov spôsobené dĺžkou celého exekučného konania, ale len za dĺžku jeho „jednotlivých rozhodovaní“ v rámci exekučného konania (m. m. III. ÚS 867/2016, IV. ÚS 86/2020). Inými slovami, namietat' porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietiahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru možno na ústavnom súde vo vzťahu k exekučnému súdu len vtedy, ak tento má reálne o čom rozhodovať (m. m. III. ÚS 403/2021).

11. Z uvedeného je zrejmé autonómne postavenie súdneho exekútora pri vykonávaní exekučnej činnosti. Okresný súd teda nie je a ani nemohol byť kontrolným či dozorným orgánom súdneho exekútora, keďže do kompetencie súdu nepatrí výkon dozoru nad činnosťou súdneho exekútora ani upozorňovanie na nezákonnosť jeho postupu (I. ÚS 150/2020).

12. Postup okresného súdu, resp. jeho (ne)činnosť teda nemohli byť dôvodom, pre ktorý došlo v danom prípade k zastaveniu exekúcie v zmysle zákona č. 233/2019 Z. z. tak, ako to tvrdí sťažovateľka v ústavnej sťažnosti. Ako už bolo uvedené, okresný súd môže spôsobiť vznik prietiahov len vo fáze jeho rozhodovania o návrhoch účastníkov konania, nie je však zodpovedný za vedenie exekúcie ako takej, ktoré je zverené súdnemu exekútorovi.

13. S ohľadom na uvedené okolnosti ústavný súd odmietol v tejto časti ústavnú sťažnosť sťažovateľky ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu označených práv postupom súdneho exekútora:

14. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta taktiež porušenie základného práva na prerokovanie zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a podľa čl. 38 ods. 2 listiny) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom súdneho exekútora v napadnutom konaní z dôvodu, že v priebehu exekúcie trvajúcej takmer šesť rokov nedošlo k vymoženiu jej pohľadávky, ktorá podľa sťažovateľky predstavovala len bagateľnú sumu.

15. Sťažovateľka v dôvodoch ústavnej sťažnosti, ktorú preukázateľne podala v čase po zastavení exekúcie súdnym exekútorom a po podaní námietok proti upovedomeniu súdneho exekútora o zastavení starej exekúcie, brojí práve proti predmetnému rozhodnutiu z 2. septembra 2021 tvrdiac, že súdny exekútor postupoval neefektívne, ak v priebehu exekúcie nedošlo ani k čiastočnému vymoženiu jej pohľadávky od povinnej. Vzhľadom na to, že súdny exekútor v danom prípade pristúpil k zastaveniu exekúcie z dôvodu uplynutia rozhodnej doby [§ 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 233/2019 Z. z.], v čase podania ústavnej sťažnosti už nemohlo dochádzať z jeho strany k zbytočným prietahom v posudzovanom konaní (m. m. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Mazurek proti Slovensku z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05). Sťažovateľka pritom žiadnym spôsobom nespochybňuje postup súdneho exekútora po podaní jej námietok proti upovedomeniu o zastavení exekúcie. Skutočnosti uvádzané sťažovateľkou v podaných námietkach týkajúce sa nesplnenia zákonných podmienok pre zastavenie exekúcie budú predmetom rozhodovania okresného súdu, ktorý v prípade, ak dospeje k záveru o ich dôvodnosti, uznesením zruší upovedomenie o zastavení starej exekúcie, inak nedôvodné námietky zamietne. Oneskorené alebo neprípustné námietky súd uznesením odmietne (§ 7 zákona č. 233/2019 Z. z.).

16. Vzhľadom na uvedené, ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

17. V závere ústavný súd už len pre úplnosť dodáva, že možnosť sťažovateľky podať novú ústavnú sťažnosť v prípade nečinnosti okresného súdu spojenej s rozhodovaním o jej námietkach proti upovedomeniu o zastavení starej exekúcie, ako aj s postupom súdneho exekútora pri predkladaní predmetných námietok príslušnému okresnému súdu je naďalej zachovaná.

18. Pozornosti ústavného súdu zároveň neuniklo, že splnomocnenie udelené právnenému zástupcovi na zastupovanie sťažovateľky v konaní pred ústavným súdom nebolo predložené vo forme vyžadovanej zákonom, keďže bolo ústavnému súdu predložené v elektronickej podobe podpísané len kvalifikovaným elektronickým podpisom právneho zástupcu sťažovateľky. Na elektronicкую podobu splnomocnenia treba aplikovať ustanovenia zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon e-Governmente“), pričom oprávnenie konať v mene účastníka konania sa preukazuje buď splnomocnením ako elektronickým dokumentom autorizovaným splnomocniteľom v zmysle § 23 zákona o e-Governmente, alebo, ak splnomocniteľ nemôže tento dokument autorizovať, vykonaním zaručenej konverzie pôvodného listinného splnomocnenia v zmysle § 35 ods. 2 zákona o e-Governmente. Autorizácia splnomocniteľom preukazuje autenticitu splnomocniteľa ako osoby, ktorá splnomocnenie udelila. Autorizácia splnomocnenia advokátom ako splnomocnencom nie je postačujúca, pretože preukazuje len autenticitu splnomocnenca, a teda skutočnosť, že advokát plnú moc prijal (II. ÚS 470/2018,

m. m. III. ÚS 271/2018). Predloženie kvalifikovaného splnomocnenia je zákonnou povinnosťou vyplývajúcou z § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde (obdobne I. ÚS 262/2015, I. ÚS 150/2016).

19. Napriek tomu, že nepochybne ide o odstrániteľnú vadu konaniu, ústavný súd k postupu podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde, teda k doručeniu výzvy na odstránenie tohto nedostatku nepristúpil. Za určitých okolností totiž môže prevážiť hľadisko procesnej efektívnosti a rýchlosti konania a ústavný súd vtedy rozhodne o podanej ústavnej sťažnosti aj bez odstránenia nedostatkov podania. Je to tak v prípade, keď ústavný súd dospeje k záveru, že ani doplnenie ústavnej sťažnosti by za žiadnych okolností nebolo spôsobilé privodiť sťažovateľovi úspech pri predbežnom prerokovaní jeho ústavnej sťažnosti (m. m. IV. ÚS 249/2020). Uvedené bol s ohľadom na všetky okolnosti prejednávanej veci aj prípad sťažovateľky.

20. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších požiadavkách sťažovateľky stratilo svoje opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 23. februára 2022

Miloš Maďar
predseda senátu